

ליקוטי שו"ת

בפאנאן לתורה וחסידות במשנת רבנו"ק לבית ביאלא פשיסחא

בס"ד

גליון י"ט

ערש"ק פר' יתרו

י"ט שבט תשפ"ג

י"ל לדגל יומא דהילולא קדישא של כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק בעל קדו' חלקת יהושע מביאלא זי"ע - כ"א שבט

יומא דהילולא

מילין קדישין בשגב יו"ד קדישא
מלוקט מתורת רבנו"ק

עוד נוכל לומר חסרון כ"ס, כ"ס בגימט' צ' ר"ת צדיק. הכוונה יוכל להיות
אם הולך איזה צדיק חלילה מהעולם אזי יראה הדור להשפיע לו טובה היינו
שיקיימו אף הם העבודה שקיבלו דורו ממנו ואז יגיע לו טובה ג"כ.

(תולדות אדם פר' צו)

והנה אמרו חז"ל עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י
עולמות ואמר הרה"ק ר' בער מראדשיץ זצלה"ה זי"ע מה להם לצדיקים
כ"כ עולמות אך כל צדיק מביא את כל אנ"ש אליו וצריך עבורם הרבה
מקומות עכד"ק. ופי' דבריו למשל בן מלך שהלך למרחקים ללמוד חכמות
לנימוסי העולם ונשאר בדרכו ערום בלי מזון ומח' והי' שם איזה חכמים
שהכירו בו שהוא באמת בן מלך ונתנו לו כל הצטרות כבוד גדול וכאשר
נסע לביתו שש המלך לקראתו ועשה משתה גדולה לכל שריו ולהראות
להם איך שבנו אהובו חכם ככל החכמות שבעולם ואמר הבן מלך איך יערב
ויבושם כל התענוגים אם לא יהי' עמי האנשים אשר רחמו עלי בעת דוחקי
ועל יום באתי לכל השלימות הזה ומיד קרב המלך לכל אוהביו לשמוח ג"כ
אתו והושיבם באפריין אצל הבן מלך וכן ממש הוא אצל הצדיקים אשר באו
לזה העולם לברר ולתקן את עניני העולם הזה ולהעלותם לשרשם וכאשר
נסתלקים מן העולם ושמים ושמיים לקראתם ומעלים אותם להיכלות
גבוהים וקדושים ואז אותן הצדיקים מבקשים מן השם יתברך ואומרים אשר
כל עבודתם שעבדו את השם יתברך בעולם הזה לא יהי' עלי די כוחם כי אם
על ידי אנ"ש שזה הלבישו וזה הי' מפרנסו ועל ידי זה הי' להם השקט ומנוחה
לעבודת השם יתברך ועל ידי זה נותן השם יתברך רשות לעלות גם האנשים
האלו למקומו והיכלו לג"ע ובשביל זה נותן להם ש"י עולמות.

ובשביל זה נקרא יום פטירת הצדיקים יומא דהילולא שהות ענין שמחה

שבאמת הוא שמחה לישראל שגם שם הם מעוררים רחמים גדולים לישראל
וזה פי בגלל אבות על ידי שהאבות הם בבחי' גלגל חמה שזורחים תמיד
בעולם על ידי זה תושע בנים ברוב טוב וחסד אכ"ר.

(דברי בינה פר' לך לך)

[מכריז אליהו קמ'] פנו מקום בכתובות (עז): ולהבין מה הענין, אך הוא
עפ"י אמרי קודש הצל"ח בברכות (טו): דלאחר פטירת הצדיקים מוליכין
אותם בגיהנם לקחת עמם הרשעים, ובזמן הזה מצנינים, וזה פנו מקום [מרמז
לגיהנם כמ"ש] מקום נתבצר להם בגיהנם (סנהדרין קי). ועל זמן זה מכריזין:

(קדו' חלקת יהושע ל"ט ניסן)

קשה סילוקן וכ' (ר"ה יח): לרמז כמו שעיקר המקדש הוא לקבץ, ושכתי
בתוכם, (פ' תרומה) דירה נאה באברים דליל', כך ענין התחברות להצדיק,
הלב מכל ישראל, לחבר הלבבות, וזה כל האדם:

(קדו' חלקת יהושע ל"ג אדר)

זקני זי"ע אמר הרבה בשחותיו והדרכותיו, וכן כתב כמה מפעמים בספרו,
על מאמר חז"ל 'משה כל עליותיו בהשכמה היו' (שבת פו), והיה מפרש
'עליותיו', אם רוצה אדם לקדש ולטהר עצמו, להתעלות כראוי בעבודת ה',
העצה לזה 'בהשכמה היו', היינו שיקח מכל דבר את הראשית וההתחלה,
ה'השכמה', היינו תחילת השנה, ותחילת היום וכדו', שיתחיל היום כראוי
וכנכון ויקדיש את ראשית היום ובה יתמסר כולו לעבודת הש"ת
בהתלהבות וברצון, וע"י שיהא ההתחלה כולה קודש לה' יעלה בידו ההמשך
ויצליח בעבודתו במשך היום, ובהכי יעלה כראוי במדרגת העבודה ובסולם
היראה.

והנה זקני זי"ע היה כל מאווייו ושאיפותיו אך להיטיב ולהמשיך חסדים
ורחמים והשפעות טובות על כלל ישראל, ולעזור ולסייע לכל אחד מבני
ישראל בכל מידת יכולתו, להיטיב עמו ולעודדו, להעלותו ולחזקו
ברוחניות וכפי משאמתו, וידוע מאמר הוזה"ק 'מאי דמשך בהאי עולמא משך
לבתר', דהיינו מה שאדם עושה בעוה"ז הרי הוא ממשך בפעולתו ובעבודתו
הלזו לעולם הבא, וידוע כי הצדיק ביומא דהילולא דיליה זוכה ומתעלה
ביותר בעליות גדולות ומרוממות מאוד, ואפשר לפרש במאמר חז"ל זה 'כל
עליותיו' - צדיק ביומא דהילולא שעולה ומתעלה מאוד, 'בהשכמה היו',
השכמה מרמז לכלל ישראל שנקראו 'ראשית' (בר"ר א א), הצדיק משפיע
שפע רב וכל טוב כבחי"ם חיותו, שהרי כעבודתו כאן כך עבודתו שם, ושם
ביום התעלותו ודאי מטיב לנו ומשפיע עלינו שפע גדול מאוד, בני חיי
ומוזני רוחי, רווח הצלה וישועה, השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות לנו
ולכל ישראל.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - שבת יאצייס פר' יתרו כ' שבט תשע"ז)

מעיינות רבותינו

ליקוט מתורת רבנו"ק לפרשת השבוע

ענוה סגולה לשמירת הברית ותכלית התורה

ולא תעלה במעלות על מזבחי וכו'. ואלה המשפטים (כ כ"ג - כ"א א) שהוא רומז לענוה. כמו ששמעת
ממו"ח (הרה"ק מאוסטורבא) זצלה"ה זי"ע שאמר, שם מזבח רומז לענוה. וכמו שאיתא (שיר האיחוד
ליום ראשון) 'מזבח אבנה בשברון ליבי'. ושמעתי מאדוני אבי אדמו"ר (משידלובצא) זצלה"ה זי"ע, שאמר
'אל תבואני רגל גאוה' (תהילים לו יב), שיהיה לו גאוה מהרגל, שהוא עקב ענוה - שמהענוה עצמה לא
יהיה לו גאות ח"ו. 'ולא תעלה במעלות על מזבחי', אם יהיה לך ענוה, לא יבוא לך גאות מענוה. וממילא
'אשר לו תגלה ערותך עליו כי ידוע שזה הוא סגולה לשמירת הברית וזה הוא תכלית התורה ואלה
המשפטים

הציונים ופריצי הדור גונבים נפשות מישראל

לא תגנוב. (כ יג) ברש"י בגונב נפשות הכתוב מדבר רמז דבריהם הקדושים שכל כוונתם מרשעי ופריצי
הדור הוא, לצוד נפשות ישראל חס ושולם, או להפריד אותם משורש החיים ואמונת השם יתברך וכל
ענייני מעשיהם המה מכסים ומסתירים מעין הרואה כמו גנבים ושוודי לילה והם מלבישים כל דבריהם
בלבושים נעים ומליצות פים ומלמדים לישראל עצות ותחבולות לפרנסתם וכדומה וכתוב פיהם בוער
ארס של נחש הקדמוני לנתק את נפשותם חס ושולם מן אמונת התורה ואמונת חכמים

כמו אותן הפושעים ועמודים של נתרבו בימינו כעוה"ר **שבחור להם שם ציונים** ומלבישים דעותיהם
הכוזבות דצריך ישוב ארץ הקודש שהוא מצות עשה בתורה וכל כוונתם הוא לבטל מישראל התקוה
מביאה את משיח צדקנו במהרה בימינו שמאמינים כל ישראל שביאתו יהא למעלה מדרך הטבע ושכל
אנושי כמבואר במקראי קודש בכמה מקומות ובפרט בדברי חז"ל בגמרא ובמדרשות הניסים והנפלאות
שיחדש עלינו השם יתברך ברחמי וחסדיו הגדולים

והם טמנו רשת לרגלי פשוטי העם מאחינו בני ישראל שכמה וכמה נפשות קדושות מישראל נפלו ברשתם
והם הימה הגנבי נפשות ישראל הוא בהם הכתוב מדבר והם המסכים המבדילים שלא ישמע כולו יתברך
בעולם שעל ידי זה יהיה התפשטות כבוד מלכותו יתברך בכל העולם והם רוצים להרוס כל זאת ולבטל
אותו ואז זה צריך כל אמת ישראל לצעוק בקול מר לאבינו שבשמיים שסיתרי הכחשות הזאת מעיני בני
עמו שיכירו וידעו כאלמ ארץ שהם גונבים נפשות ממש ממקור קדושה ומביאים אותם לשאלת תחתית,
לכפור בטוב האהוב חכמי ישראל, וצריכים לבקש רחמים מבעל הרחמים, להאיר עיניהם של ישראל
שיבואו לאמונת התורה וחכמים והתקשרות צדיקי הדור ועל ידי זה ישמע השם יתברך ויקבל את תפלתנו
(דברי בינה פרשת ויגש עמ' שנה)

לא תחמוד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמורו וכל אשר לרעך (כ יד)

לא תחמוד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמורו וכל אשר לרעך (כ יד) לכאורה קשה כי ודאי משה רבנו
עליו השלום גם כן קיבל התורה בתוך כלל ישראל והני דברים לא שייכים כלל אצל משה רבינו עליו
השלום כידוע שעשרת הדברות כולם יכולים להיות בדקות גדול אף בצדיקים הגדולים?

אך נוכל לומר שגם בדיבור זה כן אמר לו, שזה פירושו 'אשת' היינו הנשמה שאתה רואה שיש לרעך נשמה
גדולה לא תחמוד אותה, וכן 'בית' כי היראה נקרא בית כמ"ש חז"ל (שבת לא): תרעא לדרתא עביד, וכן
'עבדו' העבדות שלו, 'ושורו' היינו הראייה שלו מלשון עלי שור (בראשית מט כב), 'וכל אשר לרעך' כל'
ידוע שהוא מידת צדיק

גילוי אלקותו בעולם תלוי בשבירת היצר של ישראל

אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים (כ ב) על-פי מאמר הרבי ר' מיכלי (מזלוטשוב)
זצלה"ה 'קדושתו למעלה מקדושתכם' (בראשית רבה צ ב), כלומר הקדושה שלי למעלה הוא רק
מקדושתכם כפי שאתם מקדישים אותי למטה כך שמי מתגדל ומתקדש בשמי מרום, וזה מרמז כפי שאיש
ישראל יוצא מסטרא אחרי כך מתגדל אלוקותו יתברך שמו

דברי בינה אינו די כמה שמתגבר על מידותיו אלא יהפכם כל עיקר

ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה ה' לישראל אשר הצילו מיד מצרים (יח ט) ברש"י וישמח יתרו זהו
פשוטו ומדרש אגדה נעשה בשרו חדודין חדודין סיפר החסיד רבי מרדכי מסוקולוב בעל מחבר ספרים
ברכה משולשת בעת שהיה אדמו"ר הקדוש מסאסנאוויץ ז"ל וכיבד הזקן אדמו"ר הקדוש מראדזימין את
מרן אדמו"ר הקדוש מביאלא לומר תורה על שולחנו הקדוש וסירב מחמת שהיה אז רך בשנים אבל הקדוש
מראדזימין ז"ל פקד עליו לומר תורה,

ואמר אדמו"ר הקדוש מביאלא ז"ל תורה ואלו הדברים אני יודע מה שאמר, אף שהם רק מקצת דבריו
הקדושים: הקשה איך יכולים לומר 'ויחד יתרו' שנעשה בשרו חדודין חדודין הרי הכתוב מסיים אחר כך
'ויאמר יתרו ברוך ה', וגם אין הלשון 'ויחד' משמע לשון וישמח, כי זה הוא לשון תרגום וישמח מתרגם
וחדו, ולמה לא כתיב בפירוש וישמח? ועוד הרי באים יכולים לפרש ולומר טוב למה זה נפרש ונאמר לא
טוב?

ותירץ אדמו"ר הקדוש, כי שניהם אמת, כי הכתוב מעיד שבאמת מצד טבעו היה נעשה בשרו חדודין, אך
יתרו כפה ליבו ורצונו שלא די שלא היה מצער עצמו על איבוד מצרים, אך גם היה שמח על איבודן של
מצרים, ובוזה יתורצו כל הקושיות כמובן: ואמא לו הקדוש מראדזימין: אמת אמת.

(דברי בינה - ברכה משולשת)

גילוי אלקותו בעולם תלוי בשבירת היצר של ישראל

אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים (כ ב) על-פי מאמר הרבי ר' מיכלי (מזלוטשוב)
זצלה"ה 'קדושתו למעלה מקדושתכם' (בראשית רבה צ ב), כלומר הקדושה שלי למעלה הוא רק
מקדושתכם כפי שאתם מקדישים אותי למטה כך שמי מתגדל ומתקדש בשמי מרום, וזה מרמז כפי שאיש
ישראל יוצא מסטרא אחרי כך מתגדל אלוקותו יתברך שמו (דף כו)

רעיא מהימנא

ניצוצות אורה וגיצי אש מהדרכותיו הק' של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע

מכתב קדשו, שנכתב מפ"ק ע"י נכדו כ"ק אדמו"ר שליט"א מלונדון, מאיר בהארה נפלאה את דרכו ושיטתו הק' בהדרכת והוראת תלמידיו בפרטות, להורותם הדרך בבהירות, לבלתי נטות מן דרך הישר כמלא נימה, ולהעלות באמת במדרגות העבודה:

זו השיטה, לומר עבוד רק באמונה... או בתורה... או בתפלה... אין אני סובר כן. כי היום אינו דומה לדורות הקודמים שהיו החסידים יראים ושלמים, וכל הלכה והלכה וכל תג של הלכה שמרו ביאות, ועיקר עבודתם היה על ענין אחד, כגון תורה או אמונה או תפילה, היה לזה צורה, והרבי"ם [האדמו"רי] השפיעו על החסידים השגות ושלמות בעבודה וכדומה ענינים גבוהים.

אבל בדור הזה אינו כן, וכי אפשר לומר לאדם "היה קדוש", קדושה אין קונים בהנות, ואינו יוצא מתחת השרוול. אידישקייט זה כמו שרשרת אחד תלוי בשני, כגון: אחד הקם בבוקר ומפספט דיבורים של שטותים, ודברים בטלים, אז ממילא אין תפילתו כראוי. או מי שאינו ישן עם טלית קטן וכדומה, אז ממילא אינו שמור מן החטא, וממילא אין האמונה כראוי וכדומה. או אם אין מקפידים כראוי בעניני ברכות או בעניני מדות אז זה משפיע על היום כולו. או אפשר להתייגע בק"ש ואם אינו יודע את פירוש המלות אז זה חסר בפנימיות, וזה משפיע על כל היום.

לא היה לי הזכיה לראות את ה'שומר אמונים', ומפני זה לא יכולתי לומר לו בענין קריאת שמע. הוא מרחיב דיבורו בזה הענין מאד בספר "טהרת הקודש" בעניני היגיעה בקריאת שמע וכדומה, אבל פשוט פירוש המילות אינו אומר. ראיתי כמה אברכים שמתנהגים בדרך חסידות "שיינע וינגעלייט" ואינם יודעים פירוש המילות בק"ש. השיטה שלי הוא הדרכה.

להדריך כמו שמדריכים ילד קטן. והדרכה אינו דווקא לבחורים, אלא אף לאברכים, ולבעלי בתים, ולוקנים. דאפשר לראות דבימי הזקנה עוד יותר קשה בעניני מדות, ובפרט כמעט אפשר לראות דזה מצוי אצל זקנים שכועסים על כל דבר. והדרכה שייך גם לרבי"ם [אדמו"רי], כל אחד לפי השגתו ומדרגתו. והדרכה אינו על עניין אחד דוקא, אלא על כל פרט ופרט במשך כל היום שיהיה כראוי, הברכות, האכילה, המדות, והלילה. כל דבר ודבר להתנהג כראוי, ועל ידי זה באים לאמונה ולתפלה וכו'. **עיקר מה שאני מבקש הוא קדושה ותיקון המדות.**

כשבאתי לארץ ישראל היה חידוש בעיני האנשים על נוסח התורות שאמרת באלו ענינים, ברכות וכונות קריאת שמע, וכדומה. אבל ידעתי כי בזה הדור צריך דוקא לדבר באלו ענינים. היה פה חסיד 'ד' דוד יצחק' ואמר שהיה צריך לדבר מזה כבר לפני המישים שנה. הסבא מביאלא לא דיבר כל כך עם אברכים בהדרכה וכדומה, אני למדתי את זה בהיותי יתום קטן בלי אב, והייתי צריך להתייגע לבד ולעמול קשה לבד, וראיתי והרגשתי גודל הצורך בהדרכה על כל פרט ופרט. ולפעמים אני כותב ב"הקדמה" דבר מה שכתבתי ב"הקדמה" אחרת, אבל מפני חשיבות הדבר לידע ההלכות, כגון: כוונת קריאת שמע, והצורך בגוף נקי, והצורך לקנה וכו', כתבתי עוד הפעם, כדי שאם לא קרא אותם שם יראה הלומד את ההלכות בזה המקום.

כי זה העיקר להתנהג בכל היום על פי תורה ולא לעסוק במוחין ובמחשבות, ואם קשה להתנהג מיד על פי הקדמה ל"תולדות אדם" אבל על כל פנים להוציא נקודה ולידע מאלו הדברים, ולהתנהג ככל היכולת באלו הדברים.

אצל זקני יגן עלינו לא היה דרשת שבת הגדול והוא היה מזכיר זאת בעת הסעודה שלישית והיה אומר באמת הדרשן צריך לדבר מהלכות החג ולא סתם פלפול ודרוש והיה תמיד מזכיר ההלכה שריפת חמץ אין לשפוך נפט מעל החמץ לפני שריפתו דאז ליכא חמץ וליכא ביעור [הגרא"י שליט"א נוהג לשים חמאה ושמן ראוי לאכילה בשקית חמץ ואז נישרף כדבעי].

הקדמה
אינא תורה הק' שנסר לעלות למזבח במדרגות וכלשון הפסוק "ולא תעלה במעלות על מזבחי" ר' ישמעאל המובא בליקוט שמעוני שואל "הרי הוא אומר (שמות כח) ועשה להם מכנסים כד?" כלומר הכהנים מצויים לבלוש מכנסים בעת עבודתם במקדש אם כן בשרם מכוסה ע"י המכנסים ואפילו ירחיבו את פסיעותיהם ויעלו במעלות על המזבח לא תגלה ערותם, מה אפה פשר הציווי לעשות כבש משופע ולא מדורג הרי ערוותם מכוסה ולא תגלה? ממשך ר' ישמעאל ועונה "שלא יפסעו בו פסיעה גסה עליו" וכפי שרש"י בחומש מרחיב ומסביר "שהרחבת הפסיעות קרובה לגילוי ערוה ויש כאן מנהג בזיון" ובמכילתא: ולא תעלה במעלות על מזבחי, מכאן אמרו עשה כבש למזבח. אין לי אלא עליה ירידה מניין, תלמוד לומר לא תגלה ערותך עליו, הא לא עליה ולא ירידה גרמה, אלא כסוי גורם... אשר לא תגלה ערותך עליו, עליו אי אתה פוסע פסיעה רבה, אבל אתה פוסע פסיעה גסה בהיכל ובקדש הקדשים, שהיה בדין, ומה אם מזבח הקל אסור לפסוע בו פסיעה, ההיכל וקדש הקדשים החמורים דין הוא שאסור לפסוע פסיעה גסה בהן, תלמוד לומר אשר לא תגלה ערותך עליו, בו אי אתה פוסע

פסיעה יתירה, אבל אתה פוסע בהיכל ובקדש הקדשים. והרי דברים קל וחומר, ומה אם אבנים שאין בהם דעת לא לרעה ולא לטובה אמר הקב"ה לא תנהג בהן מנהג בזיון, חבירך שהוא בדמותו של מי שאמר והיה העולם דין הוא שלא תנהג בו מנהג בזיון. (יתרו-בחדוש פרשה יא) **ובחינוך:** שלא לעלות על המזבח במדרגות כדי שלא יעשה פסיעות גסות בעלותו, שנאמר (שמות כ כ) ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו. אלא כשהוא עולה שם מהלך בנחת וביראה, עקב בצד גודל, וכן נאמר במכילתא (משרשי מצוה זו, מה שכתבנו במצוה הקודמת לה, לקבע בנפשתינו יראת המקום וחשיבותו, ועל כן הזהרנו שלא לנהג שם קלות ראש בשום ענין. והכל יודעין שהאבנים לא יקפידו בשום בזיון, שאינן ראוות ולא שומעות, אלא כל הענין לתת ציור בלבנו ביראת המקום וחשיבותו וכבודו הגדול, כי מתוך העפלה הלב נפעל, כמו שכתבתי.

מדוע דוקא במזבח
והנה במנורה מצונו שיש מדרגות וחיבים להסביר מה ההבדל? [ובמכילתא דרשב"י כאן דרשו במפורש למזבח אי אתה עושה מעלות אבל אתה עושה להיכל ולעזרות]. ששינוי במשנה מסכת תמיד פרק ג (דף ל' ע"ב) דאבן היה לפני המנורה ובה שלש מעלות ועליה כהן עומד ומטיב את הנרות - וק', כי אף על פי שהתורה אמרה דבר זה במזבח, **המשך בעמ' אחרון**

קשר עליון

רבינו החלקת יהושע ז"ע והקשר המיוחד עם כקש"ת אדמו"ר הלב שמחה' מגור ז"ע

כ"ק אדמו"ר שליט"א אומר: שהגם שרבינו זצ"ל היה בקשרי ידידות עם הרבה מצדיקי דורו וגם עם כמה וכמה חסידים ואנשי מעשה מכל החוגים והסוגים, אבל אינו דומה כלל לידידות ששררה בינו לבין הרה"ק הלב שמחה' מגור ז"ע שהייתה בולטת וניכרת במיוחד לעין כול כשראו כולם את גודל האהבה והקשר העמוק שהיה ביניהם, ה'לב שמחה' לפני שנות הנהגתו היה מתפלל בקביעות בבית מדרשו של רבינו זצ"ל בימות החול, ובזכרונם של חסידיו ביאלא חרוטים הרבה סיפורים ועובדות מעניינות שחוו אצל שני צדיקים אלו.

מספר **כ"ק אדמו"ר שליט"א מב"ב**, שפעם בליל ב' של ראש השנה, נכנס רבינו זצ"ל לעריכת שולחנו ה'ט', וכבר ממש היה מוכן לקום לאמירת הקידוש בלהב אש קודש, שמו לב המשמשים בקודש ששכחו להכין פרי חדש לאמירת שהחינו, ונלחצו מאד שלא יתעכב רבינו באמירת הקידוש, באותו רגע לפתע ללא שום הודעה מוקדמת, מגיע שליח מהלב שמחה עם פרי מגוג גדול בידו (פרי שהיה נדיר בתקופה ההיא) שהשליח אומר שנצטווה כעת להביא לביאלא פרי לאמירת 'שהחינו'... ויהי הדבר לאות ולמופת לעיני כל... גם ידוע שבשנות מחלתו של רבינו ז"ע המליץ איזה רופא שכדאי שרבינו יאכל ענבים, בארץ ישראל לא ניתן כלל להשיג ענבים באותה עונה רק בחו"ל, וגם שם היו יקרים מאד, כששמע זאת ה'לב שמחה' ז"ע לקח על עצמו דבר זה, עד שהדבר התפרסם בקרב חסידיו גור בחו"ל, שהרבי צריך ענבים... ואומרים שכל בית ביאלא התמלא בענבים עד שכמעט לא יכלו להיכנס...

אחת מעבודות הקודש המפורסמות אצל מרן זיע"א היה שמירת ימי ההילולה וייראצייט קדישין של רבותינו הקדושים מאורי החסידות מצוקי ארץ דור ודור, בכל יום אחר תפילת ערבית היה עורך שולחנו מהר ומתנדב בגדולת רוממות הצדיק שיום ההילולה שלו חל באותו היום ברשפי להבי אש, (רבינו שליט"א תיאר זאת באחת הפעמים שביום ד' שבת היה בוער לגמרי עם קדושתו של הרב הקדוש רבי מוישה לייב מסאסוב ודיבר ממנו הרבה, למחרת ביום ה' שבת כבר ראו אותו עם הספר הקדוש שפת אמת כשהוא מחובר ודבוק כולו בתורתו הקדושה וכן הלאה והלאה) לפעמים אף היה נוטל ידיו לסעודה אבל לחיים ומזונות היה עושה כמעט כל ערב וערב (יש אומרים שטעמו היה כדי לשמור ולנצור את זכרם הקדוש לאחר השואה האיזמה שגדעה המון חצרות חסידיות על אדמורים וצדיקים ז"ע ה"ד) וכך היה נוהג מדי ערב, כמובן שמרן ה'לב שמחה' ז"ע שהיה מתפלל ערבית בבית המדרש היה נעמד לידו בראש השולחן ויחדיו היו מחלקים את הלחיים והמזונות, לקהל (רבינו שליט"א מספר שפעם ביום ב' בסיוון יום ההילולה של הרב הקדוש **המנחת אלעזר ממונקאטש ז"ע** ואמר משמו שהקשה על המשנה 'הא ביתך פתוח לרווחה ויהיו עניים בני ביתך ואל תרבה שיחה עם האישה'. (אבות א ה) מה השייכות בין הכנסת אורחים וכו' לאל תרבה שיחה עם האשה. ותיריך, שאם יהיה ביתך פתוח לאורחים ועניים ממילא יא עסוק בהם וישיב עמהם ומתוך כך לא ירבה ירכה שיחה עם האישה והאדמו"ר ה'לב שמחה' ז"ע אכן נכח שם באמרו זאת, ובאמרו מאד נתפעל מדת"ל אלו).

מספר **כ"ק אדמו"ר שליט"א מלונדון** שבאחת הפעמים ישב בבית המדרש בצד, יהודי מבוגר שהיה רב מכובד, והחלקת יהושע אמר לנכדו לשלוח בשבילו חתיכת מזונות וכוסית לחיים, כשהגיש הנכד לרב זה את המזונות שנשלחו, הגיב שהוא חושש שאין בזה מספיק שיעור לאמירת על המחיה, חזר הנכד לסבו ואמר לו זאת, מיד ניגש הלב שמחה ולקח מהמגש מלוא חופנים מזונות ושולחו לרב, באמרו אם הרבי שולח יש בזה שיעור... כנראה שהיהודי הזקן רעב... וכך היה באמת שהיהודי אכל את המזונות עד תומם...

ידוע ומפורסם שביום ראשון ט' אדר תשל"ז, מיד שקם מהשבעה על אחיו הקדוש ה'בית ישראל' ז"ע וקיבל על עצמו את הנהגת העדה הקדושה, הגיע הלב שמחה דבר ראשון לביתו של רבנו, ודיברו ביניהם בארוכה, כשפנה לצאת אמר לו רבנו בהתרגשות: גערער רבי! איר דאפט זייען ממשיך וואס דער ברידער האט אהן גהאבן - ברענגען משיח! [אדמו"ר מגור! אתה צריך להמשיך מה שאחיק התחיל, להביא את משיח צדקנו!] ענה לו ה'לב שמחה', אחי היה רבי אני לא רבי... אמר מיד החלקת יהושע: פאר וואס זאגט אהיר אזוי, פאר וואס זאגט אהיר אזוי... [מדוע הינכם אומרים כך, מדוע הינכם אומרים כך...]

(האדמו"ר שליט"א מרמת אהרון מספר, שבמוצאי שב"ק פרשת תצוה תשל"ז שבת השבעה של ה'בית ישראל' ז"ע, בלילה מאוחר כשפנה רבנו החלקת יהושע לקרא קרי"ש שעל המטה, הבחין שבדירה הסמוכה דירתה של הרבנית הצ' ע"ה מדברים בקול, שאל רבנו את נכדו מה קרה שם? סיפר לו הנכד שמדברים מזה שמרן ה'לב שמחה' הולך להיות האדמו"ר מגור וקיבל על עצמו את הנהגת העדה, ביקש ממנו רבינו אם יכול לקרוא לרבנית, כשנכנסה הרבנית אמר לה רבנו: אני ממנה אותך שליחות, שאת תקבלי אחריות שבבית הזה מהיום והלאה לא ייאמרו ר' ב... אלא רק הרבי מגור! וכך באותה תקופה יהודי חשוב תלמיד חכם שהיה בעל קורא בבית מדרשו של רבנו שמחמת ההרגל נקב בשם הפרטי של ה'לב שמחה' כמו שהיה רגיל הרבה שנים, ושהגיע הדבר לאוזני החלקת יהושע' קרא לו ומחה בפניו: היום הוא כבר הרבי מגור! והוסיף אני גם נותן לך קנס שהשבע לא תקרא בתורה בבית מדרש!)

ביום ההסתלקות כ"א שבט תשמ"ב הגיע הלב שמחה במיוחד מערד לירושלים וכסערת קודש ניגש למיטה הקדושה למושך דקות ארוכות עד שהוצרכו להזיז את הנרות, כשהגיע לנחם אמר: 'הצדיק אבד ואין איש שם על לב' אין יותר מי שיחדיר תורה ויראת שמיים בלבנות בני ישראל.

דרכו בקודש של מרן הלב שמחה וכך הורה תמיד לחסידיו ושומעי לקחו להקפיד מאוד לישון בשעה מוקדמת, באחת השמחות בנישואי נכדו של רבינו, הקדימו במיוחד את אחד מהשבע-ברכות כדי שהלב שמחה יוכל להשתתף, כשעמדו ממש לברך ברכת המזון הגיע להשתתף האדמו"ר **הרב הקדוש רבי מאיר מאמינינו ז"ע** [שהיה ש"ב של הלב שמחה] שהיה ידוע בפיקחותו ושנינותו, כשהוא פונה לרבינו, ביאלה רבי גווארין א יאגער? [מה קרה? הרבי מביאלא נהיה זריז?!] רמז לו רבינו לכיוונו של הלב שמחה, אז אחיו של הרבי מגור... הבין מיד הרבי מאמינינו במה מדובר, כשאומר ל'לב שמחה', יש לי ראייה ממשנה מפורשת 'מעשה ובאו בניו מבית המשתה ואמרו לא קרינו את שמע', וכי בניו של רבן גמליאל הלכו סתם לבית משתה? וודאי שהלכו לשמחת מצווה כמו שבע-ברכות, מוכח שבית המשתה צריך להסתיים אחרי חצות... ברגע כמימרה מגיב לו הלב שמחה: וועגן דיים איז טאקע רבן גמליאל נישט גווען דארט... [באמת בשביל זה רבן גמליאל לא הלך...]

גם רבינו ה'ברכת צבי' זצ"ל היה מקורב מאוד אצל מרן הלב שמחה ונכנס אליו פעמים רבות, היה גם שנכנס לסוכתו בליל הושענא רבה ודיבר עמו הלב שמחה דברים נשגבים וקדושים העומדים ברומו של עולם, מספר הגרא"י שבפורים בשנת תש"ג, הלך יחד עם דודו האדמו"ר שליט"א מהר-נוף, להביא משלוח מנות מרבינו הברכת צבי ללב שמחה, מחמת חולשתו של הלב שמחה לא יכלו להיכנס והמשב"ק הרה"ח המפ"ר ר' ישראל יעקב מרגלית ה"יו הכניס את המשלוח מנות לקודש פנימה, לאחר כמה דקות הוא חוזר ובידיו משלוח מנות גדול במיוחד כמה בקבוקי יין יקרים ועוגות וכו וכו' שנחזיר למרן ה'ברכת צבי', בעוד שאנו מתארגנים לארוז את המשלוח הגדול הזה, יוצא שוב המשב"ק עם עוד ינות ועוגות וכו, כשאומר לנו הרבי אמר: געב זיי נאך... געב זיי נאך.. [תן להם עוד....] עד שבקושי הצליחו לקחת את המשלוח מנות הזה....

בקולות וברקים עליהם נגלית

תיאורים מעבודתו הק' בלהב תבערת אש

ידוע היה רבינו ז"ע, בעבודתו בקודש בתבערת אש להט נורא, בקולות וברקים אש אוכלה סוערת סביביו, והדברים ידועים ומפורסמים, כשכל ידועי ומכירי ההלכות רבינו ז"ע, אשר ידם נגעה פעם אחת ב'קלאמקע' בחצר קדשו של רבינו ז"ע בירושלים, שוב לא משה עבודתו הנוראה מליבם משך כל ימי חייהם, וזכרם לא יסוף, אם עבודת הקידוש הנוראה אשר נחרטה בצפורן ברזל שמיר בלב כ"א, או בשאר הזדמנויות אחרים, ונביא מקצת ממה שסיפר אדמו"ר שליט"א בענין זה:

בכל קריאת שמע של רבינו ז"ע, מדי יום - היה רבינו כ"כ גועש חזק בשאגו ועדותו את קריאת האמונה הנצחית בהש"ת עד שבגמר הפסוק היה קשה לו לנשום, לקח לו אח"כ זמן לחזור לעצמו, ח'אפן צוריק דעם אטעם... ופעם קיבל התקף לב קשה, שהיה הרי חלש בליבו, והגיע פרופסור גדול ללב, ודיברו עמו מקורבי רבינו ז"ע כי בשעת קריאת שמע המצב הוא נורא ואיום, שבקושי נושם אז, ע"כ ניסה הרופא לדבר עם זקה"ק ז"ע, אך רבינו ז"ע לא שמע לו.... שוב ניסה הרופא לדבר עמו ולא הסכים לשמוע, עד שאמר הרופא, כי נראה לו שאם יותר מידי יבקשו ויפצירו ממנו להרפות בעבודתו בקריאת שמע, הרי שהוא יזקק בזה ומצבו יחמור---- וע"כ עדיף להשאיר כך.... ואכן סוף ימיו קרא כך קרי"ש....

כשהיה צריך ללמוד, או להתפלל, לא היה התחשב בכלום, והיה עושה את זה בכל כוחו ומאודו ולא התייחס לכלום, זכורני במלחמת ששת הימים התפלל למעלה בבית המדרש, והתפלל מאד בקול, ועלה אחד ואמר שהקולות מפריעים, ואנשים עלולים להיבהל ככאלה זמנים ולהחרד, ואמר שיתפלל בשקט, שתי דקות אכן התפלל בשקט אך אחר כך עלה קולו בקול גדול כמו קודם... ואחר התפילה ניגש אליו אחד ואמר ששוב זעק רבינו בתפילתו, ותמה 'האם לא התפללתי בשקט'...? אפילו לא שם לב לזה... כך היה שקוע בעבודת השם. וזכורני יגן עליו ועל כל ישראל.

הרבה היה מספר רבינו ז"ע עניין זה על הרה"ק הרבי ר' אלימלך ז"ע, ובספרו זאת היו אבריו מרטטות וכולו להבת אש בוערת: שהעידו תלמידיו דהנה ישנו גיד אחד בנפו, מתחת האוזן אשר הוא נע וזע אך בשעת מיתת האדם מרוב פחד, ובכל ימי משך חייו כל שאר הגידים פועלים לבד מגיד זה, אך אצל הרב הקדוש רבי אלימלך ראו גם גיד זה - מרטט וזע מפחדו שהיה לו מהש"ת ומשהר גאון. ומסופר אדמו"ר שליט"א, שזקני החסידים בביאלא אמרו בצחות דבר זה על אדמו"ר ז"ע, שבשעת קריאת שמע אצלו שהייתה למעלה מהשגת אנוש ובמסירות נפש ממש, בשאגות איומות ונוראות, ראו אצלו נמי עניין זה שכל גופו רטט לאימת הש"ת ואפילו גיד זה...

סיפר אחד לרבינו שליט"א: פעם הייתי בירושלים, ונכנסתי בדרך מקרה לבית המדרש של מרן רבינו ז"ע, והייתי אז בגיל צעיר, ונעמדתי מאחוריו, וקולו האדיר והנורא ב'הודו' ובחזרת התפילה ובכיותיו הנוראות, שפיעו גם עלי עד שפרצתי בככי, התפילה נוראה זו נחרטה בליבי כעט ברזל וצפורן שמיר ולא שכחנה כל ימי חיי... נהג לנענע בלולב כשטליתו מופשלת עד אחרי פניו שלא יראו, וידוע שהיה זה עבודה נוראה, ופעם אחת באמצע הנענועים נפלה טליתו מראשו, מיד רץ החסיד הישיש המפ' רבי ברוך יצחק פריינד במהירות לחזות בנועם זיו קדשו בעת עבודת הנענועים.

עבודת הקודש של רבינו ז"ע בברכת התורה, היתה בהתעוררות נוראה, ברשפי אש שלהבת קודש, רבינו סער וגעש בלהט נורא באופן מיוחד בעת ברכות התורה. עוד זאת, רבינו היה מקפיד לעלות הרבה לתורה, ועיתים היה לו אפי' כמה עליות בקריאה אחת, כגון בד' פרשיות שהיה לו היש ומפטיר, (ובשמחת תורה היה לו ג' עליות), וסתמא בכל עת שהיה קריאת התורה בכל תפילה שהיא, היה עולה לתורה, וכל פעם היה זה עם התלהבות גדולה ותבערת אש, ובפרישקייט מיוחדת, כאילו זה הוא לו פעם ראשונה שעולה לתורה. סיפר אדמו"ר שליט"א, ביום חג השבועות באחד השנים, היה רבינו ז"ע חלוש ביותר והיה קשה לו מאוד לקרוא, וראו זה בעין ממש שמתאמץ הוא מאוד בקריאתו. ורצו המקורבים למונעו שלא יקרא, ואבי זצ"ל לא היה לו העזה לגשת לרבינו ז"ע ולומר לו שלא יקרא, אמנם אחד מדודי, האדמו"ר זצ"ל מבני ברק, שהיה לו מס' בדאגתו לרבינו ז"ע, ניגש לרבינו ז"ע ואמר לו במעט תקיפות איך בעה"ט פונעם טאטען נישט צו ליינען, ס'איז איהם שווער, ורבינו ז"ע לא רצה להפסיק בקריאתו, ורק נענה לדודי כי מעתה יקרא יותר בשקט וברוגע, בקול חלש יותר ובמתניות. ועל אף שהיה לו ג"כ קשה, היה זה בקל מההתחלה שאז נתאמץ ממש יותר מכפי יכולתו.

אבל בעת שהגיע בקריאתו לעשרת הדיברות, שכח רבינו ז"ע מכל חוליו ומכאוביו, והגביה קולו בקול רעש גדול אדיר וחזק, כהרגלו במלוא תקפו וגבורתו, וקרא בקול גדול את עשרת הדיברות בלהט אש ובתבערת קודש ולא שת ליבו כלל לסובביו... ואכן רבינו ז"ע נסתלק אחר שבת קבלת התורה - יתרו, ביום ראשון פרשת משפטים, ובאותו שבת עוד היה לו עליה בקבלת התורה, ולמחרתו נסתלק.

המשך בעמ' הבא

המשך מעמוד ב'

אבל מדוע לא נלמד משם גם לשאר מקומות, כדרך מידת התורה שמה שמפורש במקום אחד למדין ממנו אל מקום אחר. ובפרט כאן שגילתה תורה טעמה 'אשר לא תגלה ערותך עליו', ודאי שהנהגה זו של כבוד ראיה שתנהג בכל מקום במקדש.

ואף על פי שר"ל בספרי ריש בהעלותך (הובא ברש"י שם) דרשו מן הכתוב 'בהעלותך' שמעלה היתה לפני המנורה וכו', וכן דרשו שם עוד ממה שכתוב 'ועלה נרותיה' [אם כי עדיין אפשר שיהיה בצורת כבש] - וברע"ב במשנה תמיד שם כותב: ובה שלש מעלות, כנגד ג' העלאות שכתובות במנורה, 'בהעלותך את הנרות', 'והעלה את נרותיה', 'והעלות נר תמיד' ע"כ, ועיין עוד בפ"י הראב"ד שם - מ"מ ודאי אין אלו אלא אסמכתאות, ולא ידחו את המפורש במקום אחר 'ולא תעלה במעלות' וגו'.

והיה אפשר לומר, דשאני מזבח שהיה הכבש משמש רק לדרך עלייתו אליו, אבל מקום עמידת הכהן ל"ה עליו רק על המזבח עצמו - היה אפשר לעשות לו כבש משופע, אבל במנורה שהכהן היה צריך לעמוד על האבן ומשם להדליק ולהטיב, וזה אי אפשר שיהיה בשיפוע. ועוד, שהאבן הזו היתה משמשת להניח עליה כלי שמנה ומלקחיה ומחתותיה בשעת ההטבה, כמו"ש הרמב"ם בהלכות בית הבחירה (פ"ג הי"א); והכזו של הטבה מניחו על המעלה השניה, כמו"ש הרמב"ם בהלכות תמידין ומוספין (פ"ג הי"ז) - והוא בגדר לא אפשר שיהיה בשיפוע, ואין דנין אי אפשר משאפס.

ואולי אפי' לתרץ פשוט - כי הנה הכתוב אומר 'ולא תעלה במעלות על מזבחי, אשר לא תגלה ערותך עליו', ו'עליו' עולה על המזבח שדיבר בו - ולכאורה מה ענין המזבח עצמו כאן, כי כאשר הוא עומד כבר אצל המזבח ממש, שם אין עוד מעלות שתגלה וכו', והיה לו להכתוב לומר 'אשר לא תגלה ערותך עליו', כלומר על המעלות. אלא שהדבר מבואר, כי 'מעלות' המזבח - ועכשיו אחר איסור התורה, שעושים הכבש - הוא כחלק מן המזבח עצמו, ודומה לו בדיניו. וכך כותב הרמב"ם (פ"א מהלכות בית הבחירה ה"ט): 'כל אבן שנגע בה הכרזל אף על פי שלא נפגמה, פסולה לבנין המזבח ובנין הכבש וכו', עיין שם שכן הוא שדין הכבש כדין המזבח. וכותב עוד (שם פ"ב הי"ז): 'וכל מזבח שאין לו קרן ויסוד וכבש ורובע, הרי זה פסול'. ובהלכות פסולי המוקדשין (פ"ג הי"ח) כותב: 'כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו, כך הכבש ושאר כלי שרת מקדשין את הראוי להם וכו', וכשיגיע לכבש דבר הראוי לו לא ירד ואף על פי שנספל', וראה במ"מ שם (ה"ב) שגם בכבש קי"ל שאין לינה פוסלת כמה שעליו כמו במזבח.

עכ"פ ראינו **שהכבש יש לו מענין קדושת המזבח** - ועל כן אמרה תורה בו 'ולא תעלה במעלות על מזבחי, אשר לא תגלה ערותך עליו', כי בהגלותה על המעלות' כהגלותו על המזבח עצמו, וחששה תורה על 'יראת המזבח והדורו לכבוד השם' [לשון הרמב"ם שם]. אבל האבן עם המעלות, שהיתה לפני המנורה, לא היה בה ולא כלום מקדושת המנורה, ולא היתה כלל 'שלת שרת', ואין שם ענין לחשוש על כבוד הדבר שלא תגלה.

מדרגות נעות בבית המקדש שיבנה בב"א

וחדושו הגר"ז שמותר מעלות בצד אחר במזבח

וראיתי חקירה, מה יהיה הדין אם יניח מדרגות נעות על הכבש, או מדרגות נעות מצד אחר למזבח, ועולה עליהם למזבח, אם יעבור בהן לאו דלא תעלה במעלות. ונבאר הענין, בהקדם מש"כ רש"י עה"ת סו"פ יתרו: ולא תעלה במעלות כשאתה בונה כבש המזבח לא תעשה מעלות מעלות אלא חלק יא ומשופע, והיינו דהך לאו הוי גילוי כבש שלא יבנה הכבש במעלות, וברש"י להלן בפ' תרומה (כו,ה) מבואר דהוי גילוי שצריך לבנות כבש, שכל וכבש שהיו עולין בו אע"פ שלא פירשו בענין זה כבר שמענו בפ' מזבח אדמה תעשה לי ולא תעלה במעלות לא תעשה לו מעלות בכבש שלו אלא כבש חלק למדנו שהיה לו כבש כך שנינו במכילתא עכ"ל. ובפסטות דין כבש נלמד מקרא דפני המזבח כדאי' בזבחים סב א. ו**בחי' הגר"ז** בספרו בהל' ביה"ב פ"א מבואר בדברי רש"י בפ' תרומה דמהך קרא דלא תעלה במעלות שמעינן לכל הך מילתא דכבש, וקושטא דמילתא דאם יעמיד מעלות מצד אחר של מזבח ויעלה ע"י למזבח לא קעבר בהך לאו, ומשום דהך לאו בקדושת המקום תלי וכדכתיב בקרא על מזבחי דרק המקום שתורת מזבח עליו ע"י המקום אסור לעלות עליו במעלות, וזה רק במקום הכבש שהוא עצמו תורת מזבח עליו לכו"כ, ולא במעלות אחרות מצד אחר וכו' עיי"ש בדברי הנפלאים. ובספר תורת הקודש ח"א סימן לד הביא מכמה ראשונים דלא הך דלא תעלה במעלות, מלבד דהוי גילוי בצורת הכבש כמבואר ברש"י לפנינו, הוי איסור על הגברא בעולה במעלות, וכדכ"ב בפ' רבנו מיוחס לפנינו "אל תהי רגיל לעלות בו בסולם להיות פוסע ממעלה למעלה", הרי דגם בעולה בסולם על המזבח עובר, ולפ"ז איסורו אינו דוקא בבונה כבש במעלות, אלא אף בבנו הכבש כדינו, וניחו ע"י סולם, כיון דהגברא עולה למזבח במעלות עובר בהך לאו, ולדברי רבנו מיוחס גם במניח הסולם מצד אחר של המזבח ועולה בו עובר בלאו מחמת דהגברא עולה במעלות למזבח. ולפי זה נראה לי דאם יניח מדרגות נעות על הכבש באופן שאינו מחובר לכבש אלא עומד עליו בתלוש, או שהם נמצאים מצד אחר לעלות עליו למזבח, ועולה על ידי המדרגות הנעות למזבח, דממנ"פ אינו עובר באיסור, דמצד הכבש הרי נבנה כתיקונו בלי מעלות, ומצד הגברא אין כאן מעשה עליה במעלות, אלא דע"י המדרגות הנעות עולה בעצמו למזבח, ושפיר שרי.

והנה בתרגום יונתן כתב על הך קרא 'ואתון כהניא דקי"מין למשמשא קדמי לא תסקון במסוקיין על מדבחי', מבואר דהלאו נוהג רק בכהנים כשעולים לעבודה מכבש למזבח, וכן מבואר בתו"י ביומא כב. דדוקא כהנים בעבודתם עוברים בלאו זה, ובאמת

משכח"ל לאו זה גם בזרים בשחטו על המזבח, אך לכתחילה אין שוחטין על המזבח, ובפרט בור דאינו קרב למזבח, ולגבי כמה נחמט במכילתא מקרא דמזבחי ולא בכמה דשם אינו עובר בלאו, ובחנן בפרשת יתרו כתב דלאו זה נוהג באנשים ונשים, וצ"ע דאין משכח"ל לאו זה בנשים. ונראה עפ"י הגר"ז הנ"ל דהך קרא הוי גילוי דבני כבש למזבח ושיאה כבש בלי מעלות, א"כ משכח"ל הך לאו על בניית כבש במעלות, ושפיר משכח"ל להך לאו גם בזרים ובנשים, ובתורת הקודש שם הביא מה ששאל למרן הגר"ז וצ"ל דאם בנו כבש עם מעלות, כיון דאין הכבש כצורתו הוי מזבח פסול, מדין הכל בכתב דפוסל גם בכלי המקדש, או מקרא דפני המזבח דהוי גילוי דמזבח בלי כבש פסול, וא"כ למש"כ התרגום יונתן והתו"י דהך לאו הוא דוקא על כהנים שעולים לעבודה ולא בעולים למזבח פסול, א"כ אין משכח"ל הך לאו דכיון דבנה הכבש במעלות שוב המזבח פסול, וע"כ דהלאו נאמר גם בבונה כבש כדינו והניח עליו סולם וכרבינו מיוחס הנ"ל. ונראה לי ליישב כס"ד דאף דבעולה במעלות על מזבח פסול אינו עובר בהך לאו, מ"מ י"ל דה"ד היכא דמזבח פסול מצד עצמו, וכגון במזבח שאין לו יסוד, וכן במזבח שאין לו כבש, דבזה ילפי' מקראי בזבחים סב. דפסול, וכ"ה ברמב"ם בהל' ביה"ב, אמנם באיכא כבש, ורק דבונה הכבש עם מעלות, בזה אף דא"ל להקריב על הך מזבח, מ"מ ל"ה פסול בגוף המזבח, דהרי המזבח וכבש הוי שני כלים כמו שהחשיב הרמב"ם בפ"א מביה"ב דעושים שבעה כלים במקדש ומנה כבש ומזבח בתרתי, א"כ בעושה כבש במעלות הוי פסול בכבש הכל בכתב אפי' אם נימא דהוי פסול [כמו שנקט הגר"ח בהל' ביה"ב, ובראשונים מבואר דנחלקו בזה, עי' בכנסת ראשונים זבחים סב ואכ"מ], עיקר הפסול הוא כתבנית ביה"ב, אבל ל"ש לומר דהוי פסול במזבח עצמו, וני"מ נראה דאף להך דס"ל דמזבח שנפגם ותיקונוהו בעינן לתכנו מחדש בתמידין, [עי' במנ"ח מ' תא], מ"מ בנ"ד כשתיקנו הכבש ודאי דלא בעי' לתנן מחדש את המזבח, וכמ"כ נראה לענין לאו דנותן מזבח דעובר בלא תעשון, דאפי' נימא דמזבח פסול ליכא הך לאו, ה"ד היכא דהפסול במזבח עצמו, ולא היכא דא"ל להקריב על המזבח מחסרון בדין הכל בכתב. ולפ"ז גם לתרגום יונתן והתו"י עיקר כוונתם היא לאפוקי דמזבח פסול ליכא הלאו דעולה במעלות, אבל היכא דא"ל להקריב על המזבח מטעם אחר, בזה שפיר שייך הך לאו, ולכן אף בבונה הכבש במעלות דא"ל להקריב על המזבח מחסרון דהכל בכבש, מ"מ שייך לומר דהעולה עובר בהך לאו.

כעת שמעתי **ממו"ח הגה"צ שר התורה נאב"ד שבט-הלוי שליט"א שאיתא בספרי שגם במזבח האיסור רק בקדשי-קדשים ולא בקדשים קלים** וחייבים להסביר דבר זה, ובל"ג אשנה פרק זה בהרחבה וחוזן למועד בעזה"ת. **(משיעור הגרא"י בספר החינוך שב"ק משפטים תשפ"ב בבית"מ ד')**

המשך מעמ' קודם - בקולות וברקים

סיפר האדמו"ר מטאלנא-ירושלים שליט"א **ססיפר לו כ"ק הפני מנחם ז"ע**, שבשנות צעירותו השתתף ביישיבת מועצת גדולי התורה, והאדמו"ר מביאלא זצ"ל ביקש לשאת דברים כדי לעורר איזה עניין שבקדושה, ורבינו בהתלהבות ובסערת רוחו דיבר בלהט שא קודש ובהתעוררות גדולה עד שחלק מהנוכחים התקשו קצת להבין את כל דיבוריו. ישב שם גם הגאון האדיר רבי אהרן קוטלר זצ"ל והתבטא בשקט באוזני הפני מנחם: לדבר כך, זה מתאים לשלידע'ס תורה... אמר הפני מנחם, אמנם הייתי אברך צעיר אבל לכבודו של הרבי לא שתקתי, ועניתי לרבי אהרן קוטלר זצ"ל, הדרשות היפות שלך הכל מכוחו של השלידע'ס תורה שלו!! (רבי אהרן קוטלר היה ידוע ומפורסם גם כדרשן מוצלח ונואם בחדס עליון), רבי אהרן קוטלר כמובן לא הגיב והסתכל עלי בעיניים תמהות... למחרת קורא לי אחי ה'בית ישראל' ז"ע ושואל אותי מה היה עם רבי אהרן קוטלר במועצת? ואז הוא מספר לי שרבי אהרן קוטלר נכנס אליו להתלונן על מה שאמרת לי של הדרשות היפות שלו מכוחו של הרבי מביאלא... אבל אמר ה'בית ישראל' גם אני עניתי לו - מה אעשה שחמתי רבי איסר זלמן מליצר זצ"ל גם אחו כן, שכשהיה צריך למסור שיעור ב'עץ חיים' תמיד עבר דרך ביתו של אבי האימרי-אמת' ז"ע, **כדי לבקש את ברכתו...**

בית אהרן קוטלר
ב"ה

בס"ד
י"ט שבט תשפ"ג

בהתקרב יומא דהילולא רבא של האי צדיק יסוד עולם
קודש הקודשים עמוד צלותהון דישראל כקש"ת אדמו"ר

הרה"ק רבי יחיאל יהושע זצוקללה"ה
בעל 'קדושת חלקת יהושע' מביאלא ז"ע

נתאסף בולנו להעלאת זכרו ועבודתו הק' בלהט אש
בשב"ק פ'ר' יתרו הבעל"ט בבית מדרשינו,
בראשות נכדו הגדול

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
עריכת השוה"ט בליל שב"ק: 9:30 שלום עליכם

סעודת הילולא המרכזית
מוצש"ק אור לכו"א בשבט התשפ"ג
בשעה 8:30

מזמנים אנו את ידידנו ידידי ומעריצי בית ביאלא מוקירי שמו וזכרו להשתתף עמנו ולהיוושע בפקודת ישועה ורהמים ולעורר זכותו משמי מרומים. אמי"ר.

בכ"ר, הגבאים

יול"ע"י מכון	יעמדו על הברכה ידידנו היקרים
'ברכת אבות'	שנדבו רוחם להשתתף בהוצאות הגליון:
שע"י מוסדות	הגה"צ רבי ישראל ישכר רבינוביץ שליט"א
ביאלא פשיחא	בן כ"ק אדמו"ר שליט"א - לונדון
רובע ו' אשדוד	הרה"ח המפו"ר אהרן מרגלית שליט"א
בנשיאות כ"ק מרן	משפיע רוחני מחשובי מתפללי בית מדרשנו
אדמו"ר שליט"א	הגאון רבי שלמה מנחם שוירץ שליט"א
	ר"י נזר ישראל
תגובות והערות ניתן	הרה"ח המפו"ר יעקב סקולסקי שליט"א
לשלוח באימייל:	יוד ועד קרן הבנין
b2241264@gmail.com	